

KARTA PRZEDMIOTU

Kod przedmiotu	studia stacjonarne:	A2-1-112b
	studia niestacjonarne:	-
Nazwa przedmiotu	Zagadnienia estetyki i kompozycji	
Nazwa przedmiotu w języku angielskim	Aesthetic and composition issues	
Obowiązuje od roku akademickiego	2026/2027	

USYTUOWANIE PRZEDMIOTU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	ARCHITEKTURA
Poziom kształcenia	II stopień
Profil studiów	Ogólnoakademicki
Forma i tryb prowadzenia studiów	Studia stacjonarne
Zakres	-
Jednostka prowadząca przedmiot	Katedra Konserwacji Zabytków Architektury i Urbanistyki
Koordinator przedmiotu	Dr hab. Waldemar Kozub, prof. PŚK Dr inż. arch. Sylwia Mochocka
Zatwierdził	prof. dr hab. inż. Grzegorz Świt

OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów		Przedmiot podstawowy
Status przedmiotu		Wybieralny
Język prowadzenia zajęć		Polski
Usytuowanie w planie studiów - semestr	studia stacjonarne	Semestr I
	studia niestacjonarne	-
Wymagania wstępne		-
Egzamin (TAK/NIE)		NIE
Liczba punktów ECTS		2

Forma prowadzenia zajęć		wykład	ćwiczenia	laboratorium	projekt	inne
Liczba godzin w semestrze	studia stacjonarne:	15	-	-	15	-
	studia niestacjonarne:	-	-	-	-	-

EFEKTY UCZENIA SIĘ

Kategoria	Symbol efektu	Efekty kształcenia	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01	Zna podstawowe problemy estetyki znaczenie estetyki, proces twórczy, definicje i teorie sztuki, przeżycie estetyczne, wartości artystyczne i estetyczne	A2_W19
	W02	Zna podstawowe elementy kompozycji stosowane na płaszczyźnie i w przestrzeni.	A2_W18
	W03	Zna sposoby komunikowania (komponowania) idei projektów plastycznych, architektonicznych, urbanistycznych i planistycznych oraz kompozycję przedstawiania ich opracowywania	A2_W20
Umiejętności	U01	Umie rozpoznać różne rodzaje wytworów kultury właściwe dla architektury oraz przeprowadzić ich krytyczną analizę z zastosowaniem typowych metod. Samodzielnie formułuje wypowiedzi o charakterze teoretycznym, umiejętnie operując pojęciami z zakresu estetyki i kompozycji	A2_U24
	U02	Potrafi posługiwać się właściwie takimi pojęciami jak wartość estetyczna, piękno i przeżycie estetyczne oraz dostrzec szerszy, filozoficzny kontekst zagadnień związanych z projektowaniem architektonicznym i urbanistycznym. Potrafi dostrzegać specyfikę wiedzy estetycznej oraz wiedzy o kompozycji.	A2_U25
	U03	Potrafi pozyskiwać informacje z literatury, baz danych oraz z innych źródeł, także w języku obcym będącym językiem komunikacji międzynarodowej, w celu wykorzystania ich w procesie projektowym lub – w podstawowym zakresie – w działalności naukowej. Sprawnie przemieszcza się między poziomami wiedzy szczegółowej i wiedzy ogólnej.	A2_U26
Kompetencje społeczne	K01	Jest gotów formułować i przekazywać społeczeństwu informacje i opinie dotyczące osiągnięć architektury i urbanistyki, ich skomplikowanych uwarunkowań oraz innych aspektów działalności architekta. Jest gotów kształtować swoje poglądy oraz formułować oceny w odniesieniu do sztuki. Jest gotów do pojmowania roli sztuki w budowaniu kultury.	A2_K05
	K02	Jest gotów do rzetelnej samooceny, formułowania konstruktywnej krytyki dotyczącej działań architektonicznych i urbanistycznych, jak i przyjmowania krytyki prezentowanych przez siebie rozwiązań, ustosunkowywania się do krytyki w sposób jasny i rzeczowy, także przy użyciu argumentów odwołujących się do dostępnego dorobku w dyscyplinie naukowej oraz twórczego i konstruktywnego wykorzystania krytyki. Jest gotów do uwzględniania konsekwencji własnych poglądów oraz poglądów przeciwnych.	A2_K06

TREŚCI PROGRAMOWE

Forma zajęć	Treści programowe
wykład	Prezentacja głównych problemów estetyki: Zadania estetyki. Przedmiot estetyczny. Doznanie estetyczne. Wartość estetyczna. Proces twórczy. Definicje i teorie sztuki. Przeżycie estetyczne. Wartość artystyczna

	Główne pojęcia estetyczne: piękno, brzydota, wdzięk, wzniosłość, symetria harmonia, mimesis, katharsis, tragizm, komizm. Estetyka a odbiór przedmiotów estetycznych. Estetyczna konkretyzacja.
	Sztuka jako forma. Sztuka jako ekspresja. Sztuka jako symbol. Zagadnienia interpretacji dzieła sztuki. Analiza obrazu.
	Określenie dziedzin twórczości artystycznej obejmujące architekturę i sztuki wizualne: rysunek, grafikę, malarstwo, rzeźbę, rzemiosło artystyczne.
	Rodzaje kompozycji: pasowa, kulisowa, wertykalna, horyzontalna, statyczna, dynamiczna, otwarta, zamknięta, rytmiczna, symetryczna jednoosiowa i wieloosiowa, asymetryczna, centralna, z dominantą, dośrodkowa i odśrodkowa, kompozycja realistyczna i abstrakcyjna.
	Elementy kompozycji: linia, kontur, kształt, bryła, kolor, faktura, struktura, światłocień, walor, perspektywa, ład, harmonia, ramy kompozycyjne.
	Szkic kompozycyjny, kadrowanie, złoty środek, złotego podział, punkt widzenia, głębia, perspektywa, proporcje, skala, barwy, światłocień, walor.
ćwiczenia	Czym dla mnie jest piękno wypowiedź w formie zapisu
	Wybór dzieł sztuki: malarstwo, architektura, rzeźba, natura – Prezentacja, opis, uzasadnienie, źródła (prezentacja na zaliczenie).
	Własna prezentacja fotograficzna i opis (autorska inwentaryzacja fotograficzna) wybranego obiektu architektonicznego (z mojej okolicy) (zadanie na zaliczenie).
	Relacja z wystawy sztuki wykonana w formie prezentacji, uzasadnienie wyboru, analiza, źródła (zadanie na zaliczenie).
	Zagadnienia interpretacji dzieła sztuki. Analiza wybranego obrazu.
	Działania plastyczne na płaszczyźnie: kompozycja wertykalna, horyzontalna, otwarta, zamknięta, centralna, rytmiczna, symetryczna, statyczna, dynamiczna (praca indywidualna).
	Problematykę komponowania przestrzeni otwartej i zamkniętej, omówienie zadań plastycznych. Dążenie do odpowiedniego usytuowania elementów ze względu na ich kształty, wielkość, materialność i barwę (praca w grupach).
	Prezentacje tematyczne. Omówienie wykonanych zadań, prezentacji.

METODY WERYFIKACJI EFEKTÓW UCZENIA SIĘ

Symbol efektu	Metody sprawdzania efektów kształcenia					
	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Kolokwium	Projekt	Sprawozdanie	Inne*
W01						X
W02						X
W03						X
U01						X
U02						X
U03						X
K01						X
K02						X

*prezentacja multimedialna, zadania semestralne, aktywność.

FORMA I WARUNKI ZALICZENIA

Forma zajęć	Forma zaliczenia	Warunki zaliczenia
wykład	zaliczenie z oceną	Otrzymanie co najmniej oceny dostatecznej za prezentację multimedialną.
ćwiczenia	zaliczenie z oceną	Zadania semestralne zaliczone co najmniej na ocenę dostateczną. Aktywny udział w zajęciach.

NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS												
Lp.	Rodzaj aktywności	Obciążenie studenta										Jed- nostka
		studia stacjonarne					studia niestacjonarne					
1.	Udział w zajęciach zgodnie z planem studiów	W	C	L	P	I	W	C	L	P	I	h
		15	15				-	-	-	-	-	
2.	Inne (konsultacje, egzamin)	2	2				-	-	-	-	-	h
3.	Razem przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	34					-					h
4.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego	1,36					-					ECTS
5.	Liczba godzin samodzielnej pracy studenta	16					-					h
6.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy	0,64					-					ECTS
7.	Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym	25					-					h
8.	Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym	1					-					ECTS
9.	Sumaryczne obciążenie pracą studenta	50					-					h
10.	Punkty ECTS za moduł <i>1 punkt ECTS=25 godzin obciążenia studenta</i>	2										ECTS

LITERATURA

LITERATURA PODSTAWOWA:

1. Basista, A.: Kompozycja dzieła architektury, UNIVERSITAS, Kraków 2006.
2. Gołaszewska M.: Zarys estetyki, Kraków, Wydawnictwo Literackie 1973.
3. Hoffman H.: Podstawy kompozycji plastycznej: wybrane zagadnienia, Politechnika Radomska, 1998.
4. Sławińska J.: Estetyka dla projektantów, Wydawnictwo Politechniki Wrocławskiej, Wrocław 1979.
5. Stępień A.B.: Propedeutyka estetyki, Warszawa, ATK 1975.
6. Szmidt B., Ład przestrzeni, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1981.
7. Tatarkiewicz W.: Historia estetyki, t. 1-3, Warszawa 1988-92.

LITERATURA UZUPEŁNIAJĄCA:

1. Danto A.: Dzieło sztuki a zwykłe przedmioty, w: idem, Świat sztuki. Pisma z filozofii sztuki, red. L. Sosnowski, Kraków 2006.
2. Kandyński W.: Punkt i linia a płaszczyzna. PIW, Warszawa, 1986
3. Neufert, E., Podręcznik Projektowania architektonicznego – budowlanego, Arkady, Warszawa 2003.
4. Słownik Terminologii Sztuk Pięknych, PWN, Warszawa, 1976.
5. Tatarkiewicz W., Dzieje sześciu pojęć. Sztuka, piękno, forma, twórczość, odtwórczość, przeżycie estetyczne, Warszawa, PWN 1976.